

Výskyt enterovirových meningitid v kolektivu

Hana Tkadlecová
Protiepidemický odbor
KHS ZK se sídlem ve Zlíně
577 006 741,
hana.tkadlecova@khszlin.cz

Enteroviry

- Čeľed' *Picornaviridae*:
 - Rody: Enterovirus
 - Rhinovirus
 - Hepatovirus
 - Cardiovirus
 - Aphthovirus
 - Parechovirus
 - Kobuvirus

Rod Enterovirus

- Polioviry (typ 1,2,3)
- Coxsackieviry (A1-22, A24, B1-6)
- Echoviry (enterální cytopatogenní humánní orphans – sirotci, neboli viry bez nemoci, původně izolované od zdravých lidí)

Enteroviry

- Všechny enteroviry se přenášejí především fekálně-orální cestou
- Dlouhodobě se vylučují ve stolici, coxsackieviry v akutní fázi i sekretem z nosohltanu

Enteroviry – patogeneze

- Po primárním pomnožení virů na sliznici nosohltanu a střev se infekce šíří do drénujících lymfatických uzlin, dochází k virémii a diseminaci infekce v organismu. Záleží pak na infekční dávce, na virulenci a tropismu jednotlivých druhů enterovirů k buňkám tkání a na odolnosti vnímavého organismu, zda a které orgány budou infekcí postiženy.

Coxsackieviry

- A (CAV 1-22,24)
- B (CBV 1-6)
- Pojmenování podle města Coxsackie ve státě New York, kde byly poprvé izolovány
- Polytropní – různá klinická onemocnění

Coxsackieviry - polytropismus

- Aseptické meningitidy – téměř všechny typy
- Paralytická onemocnění – CAV 7
- Herpangína – CAV 4
- HFMD – CAV 16
- Infekce DCD – CAV 9
- Myokarditidy – skupina CBV

Coxsackieviry – chronické infekce

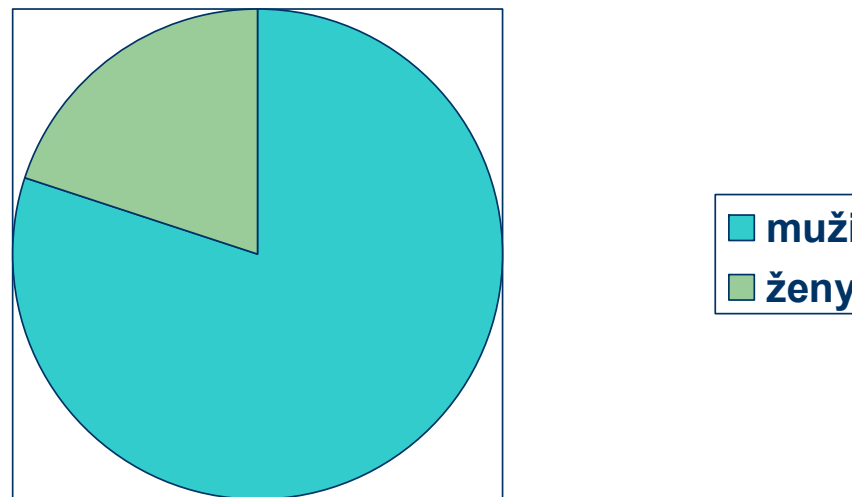
- Perzistence CBV ve svalových bb u postinfekčního únavového syndromu, u polymyozitid
- Těžší průběh u osob s hypogamaglobulinémií nebo jiných imunologických defektů
- Podezření, že infekce coxsackieviry, které mohou postihnout B-buňky Langerhansových ostrůvků – může vést později ke vzniku DM

Zvýšený výskyt enterovirových meningitid

- 9.9.2010 ÚP Hodonín KHS JMK nahlásilo hospitalizaci 3 dětí – členů fotbalového klubu FC KORYNA Koryčany na dětské JIP Nemocnice Kyjov s podezřením na meningitidu, u všech dětí provedena lumbální punkce, vyloučena bakteriální etiologie

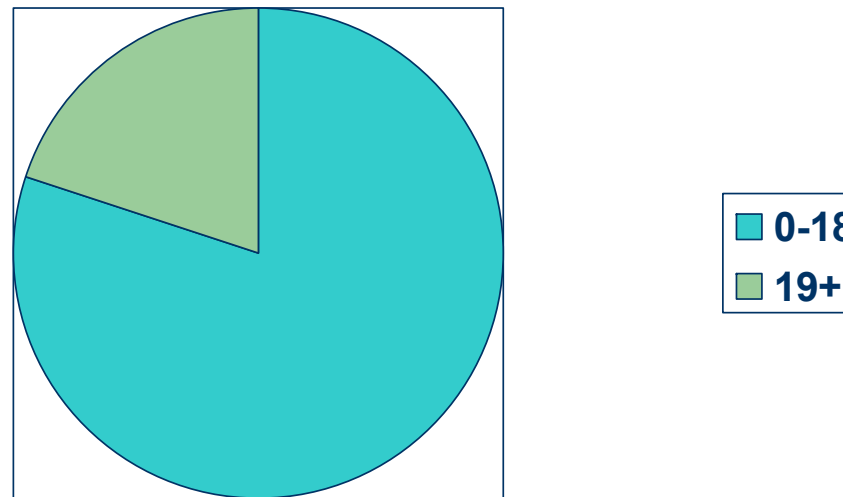
Zvýšený výskyt enterovirových meningitid

Rozdělení nemocných dle pohlaví

Zvýšený výskyt enterovirových meningitid

Rozdělení nemocných dle věku

Zvýšený výskyt enterovirových meningitid - průběh

- Jednalo se o hráče FC KORYNA Koryčany (3 chlapce a jednu dívku), nar. 1994-1997 – starší žáci, a otce jednoho z nich
- V mužstvu a následně pak i v ZŠ Koryčany byla zaznamenána tou dobou zvýšená nemocnost – virózy NS s hlavními příznaky bolesti hlavy a horečky, nemocnost ve škole se pohybovala kolem 30%

Zvýšený výskyt enterovirových meningitid - průběh

- Praktická lékařka pro děti a dorost odesílala všechny děti s potížemi na dětské oddělení nem.Kyjov (jiný kraj, ale vzhledem ke geograf.poloze obce nejbližší)
- Hospitalizováno bylo celkem 12 osob, ale dg serózní meningitis nebo virová meningitis byla klinikem nakonec stanovena pouze v 5 případech, které všechny onemocněly ve dnech 7.- 8.9.2009, ostatní uzavřeny jako virosis

Zvýšený výskyt enterovirových meningitid - opatření

- Epid.šetření ve spolupráci s HDM ve škole a ve fotbal.klubu
- Nařízení protiepidemických opatření ve škole
- Odběry vody v zázemí FC KORYNA Koryčany
- Zabezpečení odvozu vzorků vod a vzorku moku do NRL

Zvýšený výskyt enterovirových meningitid - opatření

- Vytvoření informačního a uklidňujícího dopisu pro rodiče, protože v počátku vznikla panika, že se jedná o meningokoka
- K panice trochu přispívala i praktická lékařka, která k hospitalizaci posílala všechny děti s horečkou a bolestmi hlavy, děti nebyly meningeální a na dětském odd.jim odmítali dělat LP.

Zvýšený výskyt enterovirových meningitid - opatření

- Zákaz plaveckého výcviku v ZŠ
- Vydání stanoviska pro fotbalový svaz o zákazu tréninků a účasti na zápasech pro mládežnická družstva FC KORYNA Koryčany do 4.10.2009

Zvýšený výskyt enterovirových meningitid - vyšetření

- V 5 případech byly prokázány enteroviry, v 1 případě konkrétně coxsackieviry (brněnská laboratoř)
- V 1 případě byly NRL potvrzeny enteroviry, podrobnější dourčení bohužel nebylo provedeno
- Všechny 3 odebrané vzorky vody byly na enteroviry negativní

Zvýšený výskyt enterovirových meningitid - závěr

- V 5 případech byly prokázány enteroviry, v 1 případě konkrétně coxsackieviry
- V 1 případě byly NRL potvrzeny enteroviry, podrobnější dourčení bohužel nenásledovalo
- Všechny 3 odebrané vzorky vody byly na enteroviry negativní
- Meningitidy se vyskytly jen u fotbalistů a otce jednoho z nich, který měl nejtěžší průběh, všechny hospitalizované děti byly do 1 týdne propuštěny, dospělý byl hospitalizován 12 dnů
- U ostatních žáků školy mělo onemocnění lehčí průběh (pokud připustíme, že se na zvýšené nemocnosti ARI podíleli také coxsackie viry – byla zde místní i časová souvislost)

Děkuji Vám za pozornost

